

[Ch. Petersen.]

ved Ordene: paa uberettiget Maade? Loven giver ingen Anvisninger. Den siger blot, at dersom Domstolene erklærer en Organisations Handlemaade for at være uberettiget, saa kan Organisationen foruden Erstatning for den Skade, som den uberettigede Handling skønnes at have forvoldt, idømmes Bøde paa indtil 100 000 Kr. eller simpelt Fængsel — det sidste formentlig til Fagforeningsformanden eller hans Stedfortræder. Fagforeningerne faar ikke nogen nærmere Anvisning paa, hvilke Handlinger eller Bestemmelser der er uberettigede, og hvilke der ikke er det. Det maa de selv gætte sig til. Man kan først faa det at vide, naar en Klage forelægges Domstolene, men har man gættet forkert, nu vel, saa idømmes man en Bøde eller Fængsel. Selv den mest lovlydige Borger kan ikke være sikker paa at være i Overensstemmelse med Loven. Der staar nemlig ikke i den skrevet, hvad man maa, og hvad man ikke maa, det faar man først at vide, naar man har begaaet Handlingen og en Domstol har fortolket Loven, men saa er det for sent, for saa er Handlingen jo sket. Det skulde dog gerne være saadan, at Borgerne selv havde Betingelser for at læse i Loven, hvilke Handlinger der er forbudt. Det forekommer mig at være særdeles paakrævet, navnlig paa de Omraader, som Loven om Erhvervsfriheden omhandler.

Derfor er næsten alle Erhvervsorganisationer imod denne Lov. Ikke blot Fagforeningerne, men ogsaa Arbejdsgiverforeningen og andre tilsvarende Organisationer kræver, og efter min Mening med Rette, denne Lov ophævet snarest muligt. Ogsaa fremragende Jurister har udtalt sig mod Loven. Mit Partis Ordfører i det andet høje Ting har bl. a. citeret en Udtalelse i den Retning fremsat af Højesterets Præsident, en Udtalelse, som jeg ikke skal gentage her, men nøjes med at henvise til; den findes i Folketingets Forhandlinger Sp. 891.

I øvrigt har dette Lovforslag baade her og i det andet Ting været Genstand for en meget grundig Drøftelse, og jeg finder derfor ikke nogen Anledning til en længere Debat paa ny, men skal nøjes med disse Bemærkninger og paa mit Partis Vegne anbefale Forslaget til hurtig Fremme og endelig Vedtagelse her i Tinget.

Stensballe: Det er snart 8 Aar siden, jeg som Handelsminister i dette høje Ting fremsatte Forslaget til den Lov, som af den nuværende højtærede Handelsminister

her foreslaas ophævet. Jeg fremhævede ved Fremsættelsen, at Lovforslagets Formaal var at dæmme op mod den haardhændede og hensynsløse Forfølgelse af den enkelte, som gennem Boykotning og andre Tvangsmidler ofte blev udøvet af Organisationerne med det Formaal at hemme den frie Konkurrence, hvilket betød en alvorlig Trusel mod den Erhvervsfrihed, som Grundloven og den derpaa byggede Næringslov havde tilsagt Borgerne, og jeg udtalte, at Beskyttelse herimod søgtes opnaaet gennem udtrykkelige og direkte Regler om, at Domstolene og Retshaandhævelsen i det hele taget ikke skulde beskytte kollektive Aftaler, som paa uberettiget Maade begrænsede den enkeltes frie Adgang til Erhverv og til Arbejde. Samtidig søgtes det fastslaaet, at økonomisk eller personlig Forfølgelse, som tilsigtede paa uberettiget Maade at begrænse den enkeltes frie Adgang til Erhverv eller Arbejde eller hans Ret til at være Medlem af eller staa uden for en Organisation, ikke alene som hidtil skulde paadrage den paagældende Erstatningspligt for den forvoldte Skade, men tillige medføre Straf, som kunde virke afskrækkende for dem, som maatte ønske at foretage økonomisk eller personlig Forfølgelse.

Jeg udtalte derefter, at jeg følte mig overbevist om, at det var tilstrækkeligt, at der i Loven blev givet Udtryk for de grundlæggende Principper og Retningslinier, som Samfundet og Lovgivningsmagten ønskede fulgt paa dette Omraade, idet Domstolene derigennem vilde have tilstrækkelig Anvisning paa at anvende Principperne i de forekommende Tilfælde i Fortsættelse af den Linie, som hidtidig Retspraksis havde fulgt. Jeg gav Udtryk for Haabet om, at en saadan Fastlæggelse af udtrykkelige Lovregler, ledsaget af Straffebestemmelser, der understregede den Betydning, som Lovgivningsmagten tillagde Sagen, paa gavnlige Maade vilde underbygge Domspraksis, og at der derigennem kunde naas et videre Skridt fremefter mod virkelig Erhvervs- og Arbejdsfrihed for den enkelte. Endvidere udtalte jeg, hvilket ogsaa er blevet bekræftet gennem de i Henhold til Loven afsagte Domme, at der ikke toges Sigte paa bestemte Parter, at der ikke var Tale om en Klasselov eller Undtagelseslov, som det er paastaet i Dag, ikke blot af det ærede 10de Medlem for 1ste Kreds (Ch. Petersen), men ogsaa af den højtærede Handelsminister. Nej, Loven er i lige Grad rettet mod Misbrug fra enhver Side, og saavel Arbejdsgiverorganisationernes som Arbejderorganisationernes Berettigelse og praktiske Nød-